Jingieit Ruma

Jingieit Ruma

Published by Ms. Sidina Sumer
Panaliar Jowai - 793150

Cover Concept . Dr. B.S. Challam
Arts & Layout **Mr. C. Hydelbert Passah**
Loompyrdi - longpiah Jowai

Printed at M/s Lamar Offset Printing Works Iawmusiang Jowai

SHI KYNTIEN

Ngam lah khlem da pynpaw ka jingsngewnguh ba khraw ia i Ma S Q Sumer bad ia i Dr B S Challam kiba long kum ki nongai mynsiem ba ngan thoh pyndep bad ban pynmih madan ia kane ka Khana "JINGIEIT RUMA" kumba ka long mynta

Nga da sngew burom ruh ia i Riquoma Rq Laloo bad ia i Janibha Laloo kiba la pynbeit pynbiang lem ia ki jingdonkam shwa ba ngan phah ia ka jingthoh sha Press

Khadduh ym kaba kut nga ai khublei kyrpang ia i C Hydelbert Passah, i ba la dro pyn itynnad ia ka cover kumba la ai jingmut bad khmih lynti

KHUBLEI SHIBUN

Chihajar Ngooh

Sidina Sumer
Nongthoh.

PYRDA - 1

9 baje thik mynstep. U Sahep Edward, u Engineer jong ka CPWD u la sei la ka kali ban leit jngoh ia ka Dam ba la pyntrei da u Contractor, Bah Rinal ha wah pynthor. Te katba u dang pynher wut wut la ka kali, syndet syndet ngung la pakhet surok kawei ka samla ba kit kyndung ki tyndong siej ba la lait im da ka sait, hynrei te, ka la shah lymbub shah ¿uh ban da um kloi ba sted ban ¿uh brake, bat skhem la u stering bad pyrta, "Ei Kong! Balei kumto ba.....!" da ka jingnoh mynsiem "Hae! Ki kti pat ba shu bat ñiuh khlieh. Phewse! Na ka jingtieng lehse! Kane ka briew ka shu phai dien liak bad mareh sha pung ban tong um.

"Donbok! Ba ka khyllip mat ba diaw tam ka dang jngai na nga, hynrei te, ma nga ruh tip ngan poi shaei? Nga sngewnguh ba U Blei U don lem ryngkat bad ngi." U la kren wei briew. Bad katba ka kali ka dang iaid suki jai, u nang ngam jylliew ka jingpyrkhat, "Pleng! Dang don ki briew sha kane ka thain ba pyndonkam da ki tyndong siej ban tongum ba ju iathuh khana I Mei I Pa shaphang ki riew hyndai. Tipma! La katta ruh, ioh ba ka wan na ka long ¿ng longsem ba duk ba raitong, ne ba ka la long hi ka jingim jong ki kumto. Hynrei, la ka long kumno kumno ruh, kane ka khyllipmat, ka long ka jingkyrkhu ia nga ba ngam dei ban suk tang ban shu iohi hynrei ban wad ia ka tynrai ban lap ia ka jingshisha shaphang ka jinglong jingim kine ki

briew sha kine ki thain. Tangba, la katta ruh, ialade hi ka long ka khubor na ba ka long ka jingshem, ka jinglap ba thymmai jongnga". U la pynhun ialade; Bad haba u la mut ban nym leit jngoh shuh ia ka Dam, u la lap pynban ba u Contractor Rinal u la mareh ban pdiang burom ia u. Phewse! Ha ka jaka ba un ong "Phi lah poi Sahep?" u la kylli pynban, "Balei Sahep, ba ipher ka dur ka dar jongphi? Balei! Don jingjia ei ei ba phi long aiu re ka shyllangmat!"

"Ym lei lei..... Ym lei lei" la jubab lyngkut u Sahep, ba nang pynartatien shuh shuh ia u Rinal ba ka i pher ka sur kren jong u. Hynrei, haba u la kwah tip ia ka daw. Pynban, u Sahep u la shu kren thlan duman, "Ish! Ka bneng mynta te, itynnad shisha mo- shit ruh em khriat ruh em. Ia, Bah Rinal ngin leit jngoh ia kata ka bynta ba phi shem jingeh ban pynsted ia ka jingtrei."

PYRDA - 2

Dang saw tyngab, u Sahep Edward u la khie na jingthiah bad mih shabar. U la khmied sha sahit, u la kmen ka mynsiem ban iohi ba ki mawsiang bneng ki paw jngum ym don jingkah na u lyoh kylleng. "Mynta te ngan nym leit bam -lyer shuh sha rud wah, ngan leit jngoh ia ki jingtrei jong ki Contractor kylleng," u la ong bad khlem tyngkai shuh la ka por u la rung hapoh kali bad pynher wut wut ia ka. Hynrei tang hapdeng katto katne kilometer ba u la

jngai na ¿ng u la iohi narum naneng ia ki briew samla shynrang bad kynthei ba rah ia ki khiew ki pliang ban leit tongum. Hangta hangta u la sangeh la ka kali bad peit thuh jia aiu. Hynrei, hamar ba un kylli na uwei u rangbah ba ieng hajan ka kali jong u, u la iohi liak ia kawei ka samla ba phong sopjat iong ba la pynphalang noh hangta hi shaphang ka samla briew ba pakhet surok ia u mynnor. U la sangeh slem slem hangta kumba ar kynta ei ei bad jngi sha ka ryngngai jong ka jingkyrmen shaphang jong ka. U la klet noh ialade ban da ym poi ka 'sikmie ba pah khun "Bo! Bo!" ba u la kyndit thret na jingshoh tyndep I thèi bhabriew. U la start la ka kali bad khlem lap ba sngewthuh u la poi biang sha ka juh ka Dam ba la pyntrei da u Bah Rinal kaba u dang shu lah wan jngoh myndang ar sngi mynshwa. Donbok ba u Rinal bad ki nongtrei ki la don hangto, I kumba ki la tip lypa ba u Sahep jong ki un poi.

"Are! U Sahep.....!" kren kyndit u Rinal. " ngam poi pyrkhat te ba phin wan shane mynta ruh, te ngam shym pynkhreh ei ei na ka bynta jongphi".

"Ym lei lei.... Ym lei lei. Nga wan khnang mynta ba nga kynmaw sah..." la ong u Sahep da kaba shu rymmuiñ bad pynphai shane shatai.

"Kynmaw sah? Ia ei mo Sahep?" la ban ktien u Rinal da jingsngew pher ia ka sur kren jong u. Hynrei, shwa ba un thlan duman kaba tep eitmiaw ia ka jingbakla lynti jong u, u Sahep u la iaroh pynban ia ka jing itynnad

ka mariang bad kane lei ka la nang pynkhlain ia ka jingsuba ba u Sahep u la don jingsahnud ei ei.

"Sahep! Nga ipher ia phi mynta? Balei, phi don jingsahnud ei ei shaphang ka jingtrei jongnga ba ngam lah ban pyndep ia ka ha ka por ba biang?" U Sahep khlem pat ioh phai `tien ia u Rinal hangta u la iohi liak ia ka samla ba syriem kum kato ka briew ba la lait na ka jingmynsaw na ka kali jong u. U la shu peit sieh ki khmat pyrshah sha ka. "H,oid!" u la kren wei briew", u kohnguh khlieh katba u Rinal u shu ang lyngngoh khamtam lei haba u Sahep u la ong ia u ba un pynkhot lem ia ka. "Pynkhot lem lih katei ka briew hangne" u la bthah kynsan ia u. "Balei, phi ithuh ia ka seh Sahep? La kwah tip u Rinal. "Em! Ngam shym ithuh ia ka, hynrei, nga kwah ithuh noh ia ka naduh mynta". U la sdang kha ia kaei kaba u la pun. "Pynkhot lem seh" u la ong biang ia u.

"To!to! Sahep, ngan leit khot hi ia ka tangba nga artatien ba kan kloi da wan, namar, ka long kaba lehrain suiñ. Ka long kaba kham pher na baroh ki nongtrei ba wei ka la bah la u khoh u star, ka la bat la u mohkhiew,ka dem ngon la ka kamram ban pyndep la ka phang. Ngim ju iohsngew ba kan kren ei ei, ne, lorni ia kane katai, wat hapdeng ki para nongtrei ba kham iajan bad ka," u la iathuh shaphang ka jinglong jong ka.

A! katno isynei ia ka bapli ba tang shu iohi ia u Sahep, ka la suhkhriat baroh shi rynieng ba ka tieng ioh u

Sahep un kynhiet un mai ia ka, namar ka jingjia ba kam lah ban klet. Ka da khynñuih thot thot haba u kylli kyrteng ia ka. "Phi ithuh ianga? Phim dei kato kaba pynkyndit ia nga hapdeng surok shisien ka sngi? Wat tieng, wat lehrain, nga wan khnang shane ba nga kwah tip kwah kynpham, namar, naduh kato ka khyllipmat, nga shu im ha jinglung mynsiem bad jingsahnud. Dei maphi em?"

"Nga.....!nga....!" kam pei kren shuh. Ka rymmuin bad phet noh bak nangta ba shu ieh ia u Sahep bad ia u Contractor ha jinglyngngoh.

"Ym lei! Ym lei lei" la shu pynhun u Sahep ialade. Nangta, u la phai sha u Rinal," phi lah dep kam em Bah Rinal shane? Ale, ngin leit lang noh sha ing. Ia kiew noh da kane ka kali jongnga."

"Wat sngew ei ei Sahep. Ngan sa bud ia phi nadien. Ngan leit da ka kali la jong katei hangtei."

"Ale! Nga donkam te ia phi. Ynda ngi la dep kam ngan sa leit on pat ia phi shane. Kiew! Kiew me."

U Rinal um banse ban ia leit sha ing u Sahep. Te, katba ki dang ia iaid, u Sahep, u la pynthikna shuh shuh na u Rinal.

"Phi ithuh bha ia kato ka briew em? Kaba nangno? Kaei ka kyrteng jongka?"

U Rinal u la sngewthuh shai ba u Sahep Edward u don jingmut ia ka bad u la rkhie, "Imat, u Sahep u don jingmut ia ka ym dei?"

"Sngap me! Don jingmut aiu, haba shu kwah tip shaphang jong ka te phi da sam pat shawei."

"Nga shu biria phi Sahep. Wat nym sngew pher ei ei."

"Phi i Sahep, kato ka briew ka long kaba na nongkyndong- kaba dang samla. Ka kyrteng,Synei. Ka shong ka sah ha Lumbyrni, kaba jngai tang kumba 5km na sor. Hynrei, hap iaid kjat kumba ar kilometer na surok kali sha ¿ng jongka. Te, lada phi kwah leit sha ¿ng jongka. nga kloi ban ia leit lang bad phi ha kano ka sngi wat ha kane ka sngi U Blei ban wan ruh, namar, katba nga lah ban tip, ba kam ju leit shano shano ha kane ka sngi. Bad, shwa ba ngin leit ruh ngan nym iathuh ia ka shaphang kane ioh lehse kan sngew lehrain ia la ka jinglong ka ¿ng ka sem."

"Balei kumta!" la kyndit u Sahep. "Balei, ba ka jinglong ka ¿ng ka sem jongki ka long kaba huri hura- kaba khong khong? Lada kumta te, ynnai ia leit phi ioh mynsaw ei."

"Em! Sahep; ym dei kumta. Nga mut, namar ba ki long kiba duk raitong, hynrei ki long kiba lui lui, shida bad don burom." La ong u Rinal.

"Kata te, kaba sngew tynnad eh. Ngin leit, h,oid, ha kane hi ka Sunday ban wan."

"Nangta" la ong u Rinal- "Ngin leh kumno Sahep ban nympaw ba ngi wan khnang na ka bynta jongka."

“Ki don em ki wah ne wah duit sharud shnong Lumbyrni? Ngin rah de bad ki ryngwiang keiñ.Tharai kham bha kumta.”

“H,oid,h,oid! Ka biang bha.” La pynskhem u Rinal.

PYRDA – 3

Haba ngi phai-dien sha ki hajar snem ba la leit noh kiba iathuh shaphang kano kano ka jingjia ne history ka pyrthei, ngi sngew ba ka long ka jingjia ba dang shen, hynrei, ban phai khmat sha ka snem ban wan, ngi lah ban sngew ba ka long jlan kum ban nym lah ban wan, khamtam lei haba ngi la don ka prokram ne ka kam ba ngi la angnud bad khmihlynti ban pyndep. Kumta ruh ka jia ia u Sahep Edward ban sngew kumba kata ka Sunday ba la buh ban leit kai sha ¿ng ka Synei kam wan shuh, u pisa u lang-a, um nang iohthiah shuh wat ban trei ei ei khamtam lei ha ka miet shwa ba ka step Sunday kan wan. U rung- rung –mih –mih – ¿ng –¿ng –bar-bar. Hynrei, u Iar um kynih haba ym pat dei ka por ba un khot noh ia ka Mei ‘Ngi sha pyrthei. Te, katba u dang puson aiu un leh aiu un kren ynda u la kynduh ia ka Synei, ki khmat jong u ki la ringswai bad iohthiah jai halor shuki, khlem lap ba sngewthuh ia ka jingiaid ki minit bad kynta u la neh sah hangta wat la u Rinal u la pynpah horn katno katno ruh um kyndit kat haduh ba um banse ban tied jingkhang tyngeh ba u la kyndit na jingioh thiah. U la khie bad lap ba ka baje ka la tied 9.

“Are! Phi la poi slem Bah Rinal! Ale! Rung rung! Ale, ngin ia dih sha shwa.” U la ong bad ka saham artat.

“Kumta, la shi kynta ei ei. Balei, phi lah klet Sahep ia ka prokram jongphi mynta? Ne! ba phi bunkam te, kam pher tharai lada ngin leit pat ha kawei pat ka sngi.”

“Mynta, lei ka dei ka sngi shongthait, yn bunkam shano me. Tharai, ha ka por ba phi wan, nga dang don sha painkhana ne ha kamra sum. Wat sngew ei ei ho! Ia...ia!” u la shu kren ruma, katba u Rinal u shu sammut ba u la lap ia ka pop u Sahep tang ban da rapjot.

Kumta ki la leit noh. Hynrei, tang shu rung ha phyllaw ¿ng ka Synei, u Sahep u la ong, “Rinal ngan leh kumno? Ynda nga la pynithuh ia phi ha ka ,te, ka shong ha ka jingstad jongphi pat keiñ, ban leh kumno.”

Tok!tok!tok! la tied jingkhang u Rinal. Shiphang, ka la wan plie. Ka da kyndit kynsan haba ka iohi ba u Rinal u la ialam bad u Sahep u ba kam nud wat tang ban peit pyrshah.

Hynrei, kum ka akor ka la pdiang burom hi ia ki. “Rung, sngewbha rung. Shaei kumne bad u Sahep!”

“Phi i Synei, ngi mih dangstep na shnong ban leit khwai shane, hynrei, ba ngi kum klet ban rah bam khwai, te, ynda ngi la poi ha trai u tai u lum, nga ong ia u Sahep ba ngin ia leit shane sha ¿ng jongphi, ba un ap hangne mo

jait ba nga la ithuh ia phi. te, ngan leit pynwad bam khwai ma nga."

"Phi ong kumta ba phi wan khwai shane ba tang ka thwei ym don hynrei ki wahduit ruh ha ka por tlang kumne te, ki la rngad lut ki um." Ka la iathuh hok, namar kam peiphang aiu kata ka "wan khwai" ha ka Sunday wei hi ruh ha ka por tlang.

"Rngad shano phi! Lanong lanong ngi iohi ki dap ki um bad iohi ba don dohkha ba par ba jngi. To! ho Synei. ShimSahep kane ka pla la don lut ki jingbam ba la pynkhreh." Kumta, u la leit noh bad ieh hapoh kali ia I jingthoh "Nga kitbok kit rwiang ba phin ioh kheit ia u sohthiang."

Ka Synei ka sngew kum ban pra ka jabieng ba kam don wat ka lyngknot ban tyrwa shong ia u Sahep. Ka la bret ia ka rain ka rem bad ong, "Nga sngewsih, ngam don wat ka lyngknot ban ai ia phi ban shong hynrei tang kane ka trap." Ka la mut ban rung shapoh ¿ng tang shu lah ai ia ka trap, hynrei, u la kloi da ong ia ka, "Khublei shibun, Imat, phi la tip lypa ba ngam ju kham iaid kjat jngai te la jngan ki khohwah bad khohsiew kumta ngan ioh aram kaba shong halor trap ne madan ban kaba ngan shong ha ka knor" u la kren sian. Wat la katta ruh ka la rung la ka rung shapoh ing bad ieh ia u Sahep marwei hangta. Ah katno!ka dung ka kura ka mynsiem jong ka, ba kam don ei ei ban tyrwa sha ne kwai ia u. Ka sngew kum ban phet rieh ne set hi noh khop hapoh kamra. Te, katba ka dang

pisa mynsiem kumne, ka la iohsngew pynban ia u Sahep ba u kren marwei da kaba iaid tawiar ka phyllaw ¿ng bad kren iaroh ia ka jingitynnad ka mariang sha kane ka thain.

"Kane, ka long shisha ka sngi ban sah kynmaw ba nga dang lah ban iohi ia ka mariang ba dang phuh dang phong da ki jain jyrngam da ka rong jngum baroh sawdong. Hangne keiñ ba ki don kita ki Umpohliew Ksiar Umpohliew Rupa, ba dang tuid lyngngiar na ki Khyndai Umdih Khyndai Umtong ba sngur ba shngiam ban dih. Hangne keiñ ba dang lah ban iohi ia ki lum ki wah, ki them bad madan ba jyrngam bakhuid ba suba. Hangne keiñ ba dang lah ban ring bad pynhiar mynsiem na ka lyer ba khuid ba iwbih thiang ba bsa ia ka met ba koit ba khiah, ia ka jingim ba palei ka jingmut jingpyrkhat. Hangne keiñ ka kup ka jingmut ba pura ka jingrwai mynnor uwei u Kaitor, "Ai ianga tang i ¿ng trep hapoh ki law bah ba ngan shong. Ym donkam ksiar ne rupa; nga suk bad nga kmen ban im ryngkat bad I baieit jongnga."

Ka Synei haba ka sngap ka sngap na pongshai jingkhang ia ki sur bad kyntien jong u Sahep, kam lah ban shu kyrngah ka khlieh bad ban noh mynsiem ban kylli da lade ialade, "Balei sha u briew kum ma u uba long ha ka kyrdan Sahep, uba la kha la pynheh pynsan ha sor ba la thaba da ki rong ba har rukom naduh ki ing ki sem, ki surok lynti syngkien, ki briew, ki kali bad jingsngewbha bapher te un dang itynnad pat ia ka pyrthei nongkyndong ba la sop da u phlang ia ki ing ki sem, surok kali ym don,

umbam umdih ruh ym biang hap leit tong na sha jngai na ki tyllong ranab lum ranab wah; katba ma u pat u shu iaid tawiar ka phyllaw bad iai iaroh ia ka jinglong jingim ki briew ha nongkyndong ba tang shisur ym kum sha sor ba la shoh pynthaba da ki rongphong.

Te, katba u dang iaid tawiar bad kren wei briew kumne,ka Synei kynsan kynsan, ka la khot ia u ban rung shapoh ¿ng. "Are! Nga dang mut phi lah leit noh Sahep, nga sngewsih ba nga shu ieh ia phi marwei ba bun kam shapoh ¿ng- sngewbha wat sngew ei ei Sahep, ale seh rung shapoh ¿ng." Hangta hi u nang sngewjan bad ka bad u jubab sian da kaba ong "Ym lei lei! Nga la iohi, ba phi bunkam, to wat sngewpher ho ba nga la pynwit ia phi haba nga la iohi ba phi don tang marwei mynta ha ing." Kumta, u la rung bad shong ha kajuh ka jingshong halor trap ha baranda.

"Tengkhat kumne phi poi wankai, nga sngewlehrain ba ngam don wat tang u kwai ne ka sha ban ai ia phi lait tang une u phan saw shane. Phi ju bam Sahep?

"Oh! kata te, ka biang bha kein. Nga don ka sha ba nga la pynkhreh na ing. Ngin ia tah sha noh da u mo! "U la syrdep ia ka buron jongka bad jong u. Nangta u la sei ia u flask sha bad jingbam ba u la pynkhreh lypa. U theh ha pela bad tyrwa lem ia ka. Hynrei kam treh, "Ynnai phi Sahep. Iehnoh, nga lehrain ba ha ka jaka ba ngan ai manga, phi ai da ma phi." ka la kyrngah khlieh." To dih!dih Sahep

tang maphi, ngan shu bam tang u phan." Hangta u la phai tien "kata ngan leh kumno ia kane ka sha ha pela? Ngan ieh noh kumto, ba phin sa dih pat ynda nga la leit noh. Ne. kumno phi ong! Nga don tang ine I sha ha ine I khuri ban ai sngewbha ia phi, ngam don ei ei pat ban ban leh bha na ka bynta ka burom ba phi la pdiang ban shah ing ba ngan ap ia u paralok jongnga naduh hynne mynstep." Hangta ka la kner la ki kti ban pdiang ia kata ka sha," Khublei Sahep! Nga pdiang da jingsngewbha. Wat sngew ei ei ba nga kum kren phoi ia phi." Kumta ki la shong kyllain myngor baroh ar halor trap ban iadih ia bam kum kiba la ithuh ithaw ba ibang ithiang, ba u Sahep. ruh um sngew eh shuh ban phla ia kaei kaba u la pun:

"Synei! Nga kmen ka mynsiem, um ka dohnud haba phi don hajan jongnga kumne. Nga smai da ka bneng ban iathuh hok ha phi ba nga wan shane ym namar kiwei ki daw. Wat nym sngew ei ei ba ngan iathuh hok ia ka daw balei".

"Sahep ka la sam ka jingmut jingpyrkhat jongnga ba don ei ei ka daw ba phi wan shane, hynrei te..."

"H,oid!" la tem ktien u Sahep. "Ka daw dei namar jongphi ba, naduh kato ka khyllipmat ba nga la kynduh ia phi, ngam shym lah shuh ban klet."

"Jia'aiu Sahep!" ka leh mynleh bym kynmaw.

"Shisha! phim kynmaw seh ba ngi la lait na ka

jingmynsaw. Ka long ka bor isynei U Blei ba ngi la lait thaw na ka jingjia ba sngewsih." Hangta, ka shu sngap khlem kren shuh katba ma u pat u iai ktik ia u dohnud bad mynsiem jingsngew jong ka ia u. "Synei! Nga pdiang ba kato ka khyllipmat ka long ka mon U Blei ban ialam lynti ianga iaphi ba ngin tyngkhuh, ba ngin ithuh iwei ia iwei ban ngin ia long kawei ka doh kawei ka snam pat naduh mynta Pdiang ia nga kumba nga la khlei ba nga wan shane, namar jongphi." U la bret tylli ia la ka jingieit ha ka.

"Sahep nga long tang ka khunswet baduk ba rangli. Jingnang jingstad ngam don. H,oid nga la pule class IX, hynrei, I Mei jongnga I la khlad noh bad nga shong nga sah bad I Pa. Nga sheptieng ioh ba ka jingim jongnga kan shah tim arshah lada nga pdiang iaphi." Ka la bynniaw ia la ka nusib jot.

"Synei ka nusib jongphi ka long ka nusib jong nga. Ki jingshem lanot jongphi ki long ki jingkynduh jongnga ha ka jingim. Phi la iaid la ka jong ka lynti; nga la iaid la ka jong, hynrei mano ban lah ban tip lypa ba ki ar lynti bapher jongngi ki long kajuh tang kawei."

"Ngam lah peiphang te Sahep, aiu phi thew ban ianujor hapdeng jongnga jongphi ka rangli ka juki." Ka la kren diaw.

"Synei wat thew ianga da ka tarajur ba la khia shilliang lypa. Ha nga hi te, nga iohi phi don byllai kyrhai ban ai na ka bynta jongnga. Ailad ia nga ba ngan ioh rung ha u

dohnud ba khuid jongphi. Kumba phi la don lypa ka jaka shongneh ha ka mynsiem jingieit nylla jongnga.

"Kumno! phi lah ban ong lypa ba kan long ka jingtim ia phi arshah lada phi pdiang ia ka jingieit jongnga khlem da ailad ba kan ioh rung shwa ha ka dohnud jongphi? Synei! Nga phla khuid, ba nga la iaid kylleng ka pyrthei-nga la iohi ia ki hajar ki syntiew bunrong bapher baphuh ha la ki jaka, kiba pyniap ang ia ki nongleit nongwan lynti hynrei, ngam iohi pat mano na ki kiba lah ban pynthaba ban khring ia ka dohnud bad mynsiem jongnga lait noh tang maphi ka ban lah ban ai ka jingieit ba shisha ba iaineh. Nga ong kumta, namar, namar nga ruh nga long u khunswet. I Mei I Pa ngam don shuh, ne, ki kur ki jaid ba nga ithuh ha ei ki don. Myndang ha u ne hi u bnai ba la lah ba nga trei shane. nga la duh noh ia I Mei I Pa jongnga na ka jingtyngkhuh kali ha ka sngi ba ki mut ban wan jngoh ia nga. Nga la im ka jingim ba pait dohnud, ka jingim ba taplup da u lyoh baroh shi rynieng ba ngam sngewlah shuh ban leh ei ei- Hynrei, nga sngewnguh ia U Blei ba U da kloi ban phah ia nga shane ban ioh ia ka jingim ba kham don jingkyrmen ba ngan ioh pat ia ka jingim ba kham don jingkyrmen ba ngan ioh pat ia ka lawei ba phyrnai namar jongphi." U la phla. Te, katba u dang iathuh shaphang la ka nusib jot, ka Synei kam lah pat khlem da jaw ki ummat ba ka sngewlung lade bad kam lah ruh khlem da pdiang ia ka jingtyrwa jong u.

"Sahep! Nga khuid ban pdiang ia phi ban shimti ia ka khia ka shon jongphi, ban shong ban sah, ban im ban iap ryngkat lada phim sngew ei ei ba ngan ialam de bad I Pa ban ia don lem ryngkat bad ngi la ngi don hangno hangno ruh."

"Synei! Nga hun nga suk ka mynsiem ban ioh sngew ia ki kyntien ba nga la sliang bad angnud ban ioh. Kumta, ha kano kano ka sngi ba phi la kloi, ngan wan shaw iaphi nangne baroh arngut bad ia kane ka ing bad jaka jongphi ngin pynlong ia ka kum ka "Duwan" sah kynmaw burom ia I Mei jongphi." Hangta, u la mut ban ieng ban leit phai noh sha ¿ng sha sor bad ma ka ruh kumjuh ban ieng na jingshong. Phewse! Na ka jingsakhrai ki kjat ba ki la shong kyllain myngngor jin hynriew kynta sah, te hamar ba ki ieng ki kjat ba ki la tyrsain kim ailad ia ki ban shu ieng jyndat kumto khlem da tasbah uwei ia kawei kumba khujai bad kyllon noh kynsan khram halor trap.

PYRDA – 4

Ka Synei bad u kpa jong ka ki la imsuk imsain ha ing u Edward, u lok jong ka. Ka la long ka jingkmen kaba khraw ia ki baroh shi ing ba tang hapdeng arsnem ba ka la don shane ka la kha ia u khun shynrang ba bha briew. Hynrei, tang hapdeng katto katne bnai ba ka la kha ia une u khun, u kpa jong ka u la khlad noh na pyrthei na ka jingpang kaba la bat ia u naduh ba ki la mih na la shnong

ban leit shong leit sah bad u lok jong ka sha sor. Kane ka jingieh khunswet ia ki, ka la pynsohsat ia ka jingim jong ka, namar, u lok jong ka u don ha ka niam Khristan katba ma ka pat ka don ha ka niam Khasi. H,oid kim shem la tuklar ei ei shaphang kane, tangba ka mynsiem jong ka pat ka sngew kumno re kumno ba kam lah khlem da rai kut ban rung noh sha ka Balang jong u. Kumta ia ki baroh arngut kmie bad khun la pynbaptis da ka kyrteng thymmai Meris bad Paul.

PYRDA – 5

Ki por ki sngi ki la iaid na ki bnai sha ki snem. U Paul u la heh la san. Naduh dangrit u la pyni ia ka sap ba u don. U long u ba nep, ba minot ha ka jingpule. Kane ka la wanrah ia u naduh klass rit haduh P.U. ban wan ha ka kyrdan First Position. Teng teng haba ki kmie ki kpa jong u ki la kylli na u "aiu u kwah ban long?" u la ong "Nga kwah ban long doctor" kine ki kyntien ki la nang pynkmen pynsngewbha ia ki na ba ma ki ruh ki da thrang ban phah pule Medical ia u. Kumta, u tang shu pass P.U. Science ki la phah pule ia u sha Delhi.

PYRDA – 6

Naduh ba u la don hapoh Medical College, u Paul um don por ban pynsyrwa ei ialade ha kiwei ki kam kum kiwei ki paralok jong u kiba don por ban shangkai shane

shatai, hynrei, u la dem ngon ha la ki jingpule da jingangnud bad sliang shisha naduh dohnud ban ioh kheit ia u sohthiang u ban pynkmen pynsngewbha ia ki kmie ki kpa kiba la theh syep theh sy'ar ban trei shitom ban dup ioh kynshew ban pynlut na ka bynta jong u. u la don haduh katne ka bor pyrkhat bakhraw, "Daei ban siew kylliang na ka bynta jongki lait na ki kam ba bha jong u." dei, kane ka jingiohi jngai bad len lade jong u ban klet shuwa ia ki jingthaba ki rong makariang ba u la pass ia ka First Year MBBS ha ka kyrdan nyngkong.

Kumne ki por ki leit ki por ki wan kat haduh ba u la poi sha ka Final Examination ka ban long satang katto katne bnai, u la ioh ka jingkhot na ka University ba un ia shim bynta ha kawei ka seminar halor ka phang "Jingkoit jingkhiah ha sor bad ha nongkyndong mynshuwa bad mynta." Ha kane ka seminar la don ruh kiwei kiwei ki samla pule Medical na kiwei ki University bala shah jied ban ia shim bynta. Kumta u Paul u la dei ban pynkhreh shitom ialade ym tang na ka bynta ka Final Exam jong u ba wat na ka bynta kane ka Seminar.

U Paul ynda u la ioh jingtip thikna shaphang katei ka Seminar, u la dem dukhi khait ban pynbiang ia kiei kiei ki sker jingtip ba donkam khnang ba ka paper ba un submit kan nym shah bret sha kyndong. Bad, kane ka la jia shisha ba ha ka Seminar u la paw ba u long u "Soh- Pyni" uba kham tbit kham shemphang ia kiwei ki samla pule na kiwei

ki University. Bad, napdeng ki paper ba la pule bad submit sha ki bor ba dei khmih dei pyniaid ia ka Seminar, la pdiang tang ia ki ar tylli kum kiba kordor tam napdeng kiba bun. Kata, ka jong u Paul bad kawei pat, ka jong kawei ka samla pule ba na nongkyndong jong ka Calcutta University kaba kyrteng, ka Suwida. Kine baroh ar ki paper kila pynlyngngoh hi ngain ia ki nonghikai ba pawnam jong ki University bapher ba kim lah khlem da rai ban ai buskit na ka bynta jong ki bad ruh ban tyngkai na ka bynta ka jingdonkam jong ki samla pule bapher.

PYRDA – 7

Ka Suwida ha ba ka la ioh shithi ba ka la shah jied ban ioh ia ka Buskit na ka bynta ka paper jong ka ryngkat lang bad uwei u samla pule ba na kawei pat ka College, ba kyrteng u Paul, uba kam ju ia kynduh ne ithuh ei ei, ka dap da ka jing kmen bakhraw bad ka da kwah dik dik ban ia kynduh ia u shuwa ba kan leit shim ia kane ka Buskit na Delhi. Ryngkat kane ka jingsngew ka Suwida ka long kumjuh ia u Paul ba u da kwah ban ia kynduh ban ithuh ia ka khnang ba kin lah ia phylliew jingmut ban pynkhreh ia la ki jingkren ha kata ka sngi jingpynkup burom ia ki.

Phewse! Ka jingkwah bad jingangnud jong ki ka nang pynjngai shuh shuh ia ki na ba kim tip wat tang ia ka jaka shong iwei ia iwei. Kumta ka shu kut ba lap ba dei noh

tang ha ka jingmutdur bad jingpyrkhat ba long tang ha rngai " Lano! Shi lano! Uba kumno – kaba kumno?" Kane, ka jingangnud jongki, ka la pynklet noh pynban ia ki baroh arngut ban pyntip sha la I Mei I Pa lymne sha kiba ha ¿ng ha sem jong ki . Te, wat la katta ruh ki kmie ki kpa jong ki ki tip hi biang biang na ki saw lyer bad ruh na ki kot khubor kim pynsngew ei ei shaphang kane ki da kmen da sngewbha hi shi katdei haba ki khun jong ki ki poi ha ka kyrdan bad burom ba khraw.

PYRDA – 8

U Paul bad ka Suwida ki la ithuh iwei ia iwei ha ka sngi ba ki la iohpdiang ia ka Buskit na ka kti u President. Hynrei, wat la ki la pynithuh iwei ia iwei ia ka kyrteng la jong bad ia ka College ba ki pule, kim poi pyrkhat pat ban kylli shaphang ka shnong ba ki wan. Ka daw, lehse! na ka jingkmen palat ne na ka jingshoh tyndep ka jingsngew ia ieit ban ithuh iwei ia iwei lymne ba ka jingbhabriew jong ki baroh ar ka la pynklet ia ka bor pyrkhat ba lung jongki shaphang kane. U Paul u la shim bad ksoh kti ia ka bad ong, "Nga kmen ka mynsiem ban ia kynduh ia phi, sa ai lad ia nga ba ngan ioh ia shem bad phi barabor". Hangta hangta, shuwa ba un ai ka jingdoh kyrkhu kyrdoh na ka bynta ka burom ba ka la ioh, ka Suwida ka la pyllait noh la ka kti na u bad phai `tien", Khublei! Ngin sa ia shem pat shwa kane ka shuti ban wan lada phi kloi!"

"Nga kloi," ula phai tien da ka ka mat baphuh samrkhie. "Nga pdiang." Ka la ai ia u ki kyntien ba syrdoh jingieit.Te. naduh kata ka khyllipmat ba u Paul u la kynduh ia ka Suwida um lah khlem da kynmaw sah ia ka dur bhabriew jongka bad ia ka dur u thylliej ba lung ba jem ba pynum lin ia u dohnud jong u. Teng teng ha ba u shong marwei ka jingmut jingpyrkhat ka la pynlong ia u ban un jngi ha ka pung ka jingieit ba ka don lang ryngkat ba un kren ruma marwei "Katno eh kan lah ban kiar na nga. Hangta, ngan thum ngan syrpai khlem tud ia i."

Kumjuh ka Suwida, ka sngew ba ka long kaba donbok tam haba ka la ithuh ia u Paul, u samla ym tang ba u long uba bhabriew hynrei uba stad uba I don burom akor. Kumta, ka kyrmen skhem ba lada long ka nusib bha jong ka, kan sa lah ban ithuh shuh shuh bad u wat ban long u shyieng krung jong ka.

PYRDA – 9

Ka don ka jingkhot ia kiei kiei baroh khamtam ia u briew ia kaba um lah ban shu phai kynriang. Kane ka da jia ha u Paul bad ka Suwida ba kim lah ban leh lyndet ha ba ka jingieit ia ki ka la ktah bad kyrsiew. Ia kane la sakhi na ka jingbymlah shuh u Paul ban khapbrip la ki khmat ban set la ki shkor ha ba ka syrngiew puri blei ka Suwida ka wan pasiaw ha u barabor sha duh jingphohsniew. Kane, ka la pynthut ia u shi katdei ba teng teng u la buh sharud

ia ki kot pule ban shim ia u khulom bad kot sada ban pathai khubor jingieit sha ka, ba kumta ha ka jaka ba un lah ban leh bha ha ka Final MBBS exam jong u, u la fail noh pynban. Kumta, ha ka jaka ba un leit phai sha la ing da jingkmen ban rah khubor ba bha, Phewse! U la hap "repeat" biang ia la ka jingpule. Te, ha ba ka Suwida ka la ioh khubor shaphang kane, ka la diaw bad jingsngewsih jur, haba u la jubab lei ia ka shithi jong ka ba ka daw ba u "FAIL" dei namar jongka. Bad, kane ka jingkynnoh jong u ka la kthah jur ia ka jingpyrkhat ba bha jong ka ba kumta bran bran ka la her da ka liengsuin sha Delhi ban kynduh ia u.

PYRDA – 10

Katba ka Suwida ka don hapoh liengsuin kam lah khlem da khapbrip ki khmat ban puson ia ka dur ba bha briew u Paul ban kynmaw ia ki 'tien ieit kiba u la thoh ha ka shithi sha ka. Hynrei, ka sngewsih ba ka khapnap mynsiem wat ban jubab ia u shi kyntien ba ka ruh ka ieit ia u. "ka la dei hi ba un kynnoh ba u phiel ha ka phainal eksamin dei na ka daw jong nga. Ngam tip shuh ban butnud ba nga pynlut ei ia ka por da ka ba pep class shi sngi. Ka jingieit ka la pynum noh ia u dohnud ba eh, ka lynti ba jngai da ki kynta mynta nga sngew kumba tang shi minit la poi. Pleng! ha ka jingieit ym don mawjynthut ba pynwit kumba ong ka ktien, ki mawsiang kin madan namar ka jingieit". U Paul u ba dap ap ia ka jingwan noh ka Suwida u pisa

mynsiem, u shong khapbrip ki khmat da ka ba pyrkhat aiu kan ong ia u ha ba ka phah ap ia u. "Nga iohi ym don ba lah ban pyndem ia ka mon ba jwat jong ka ," u la kren wei briew. Te, katba u dang dem shong pyrkhat, u iohi kum sha rngai ba ka doñ ha syndah jong u. Hynrei shwa ba un kdup ieit ia ka syrngiew jongka, hangta hi thret u la kyndit na ka jingpah' ka liengsuin ba kan hiar ryngkew noh. Joit! U la ieng bad iohi ba ka hiar suki jai nalor jingkieng. Hynrei, katba ka nang poi sha jan jong u, u la phylla ban peit ba kam I dei shuh kum kato ka briew ba u ia kynduh ha kato ka por ba ia leit lang ban leit shim ia ka Buskit. U la leit shong biang ha shuki. Hynrei, um lap ba iohi ba ka la ieng hajan jong u, "Phi la ap slem ia nga?" ka la ong. Ma u pat ha ka jaka ba un ong "Em",u la phai tien pynban "Phi lah thngan bha imat? Ia ngin ia leit bam ha katei ka Hotel." Ka shu sngap bad bud kat sha ba u ialam.

Te, katba ki dang ia ap jingbam, ka la ong ia u, "Tharai, phi la sam lypa ha ka jingmut jingpyrkhat, balei nga kwah ia kynduh ia phi?". "H,oid, namar ba phi ieit ia nga", u la phai tien.

"Em! Em! Ngam shym ieit ia phi ym dei hi ruh ba nga wan, na ka bynta kata. Phi la bakla Paul, phi la bakla". Ka la tem ktien da kaba kren shai, "Nga wan, namar ka jingshah kynnoh jongnga kha- makha, ba phi phiel dei namar jongnga. Kane ka la pynsngewsih kthang ia nga ba ngam lah shuh

wat tang ban peit kot naduh ba nga la ioh ia kita ki jingkynnoh jongphi."

"Suwida! ong katba phi ong, kren katba phi sngewbit ban kren tang ba ka jingshisha hi dei namar jongphi, ba haba nga sei la ki kot, ngam sngewlah khyllie kawei ruh ba wan paw noh ka dur bhabriew jongphi bad haba nga leit sha jingthiah ruh, nga iohi ba phi don hi ryngkat". U la phla hok.Kyndit kynsan, ka Suwida ka shim ia ka ti kamon jong u Paul bad doh da jingdap ieit. "Nga smai da ka bneng, nga ieit ia phi Paul naduh shlim ka dohnud tangba ngan leh kumno, ka por kam pat biang ba ngan mih noh na iing ban don ryngkat bad phi.

"Paul! Shwa ba ngan mih na ing nga la kular ia I Mei ba ngan nym ia lok samla katba ngam pat pyndep ia ka M.B.B.S. nga long tang ka khun ba marwei jongi. I la trei shitom synia bad sngi ba I kwah pynshong skul ia nga. Naduh dang rit, ia nga la buh ha ki hostel bapher ba rem dor ba bha tam."

"Te, haba kumta shaei I Pa jongphi I don? Ne im don shuh" la kwah tip u Paul.

"Ha ka por ba I Mei I pun ia nga, I la iathuh, "I Pa jongnga I la leh bein ieh bein ia I. Bad, naduh kata ka por I la rai kut ba in nym shong kurim shuh, in pynheh pynsan ia nga marwei. Te, ynda la kha ia nga bad ynda nga la khamsan kum kiwei ki para khynnah I la phah skul ia nga.

Nga ruh naduh dang rit, nga minot thop ha ka jingpule ba naduh Primary haduh Higher Secondary School nga wan sha khmat ha ki phainal eksamin khamtam lei ha ka phainal HSSLC eksamin nga wan ha ka kyrteng 1st Ten Position. Kumta, I Mei I la phah pule doctor noh ia nga kumba nga la angnud bad thrang naduh dangrit. Kumta, nga sngew ba ka long ka pop bym lah map shuh na u Briew na U Blei lada ngan lyndet ia ka jingieit bad jingsumar I Mei ia nga. Kumta, nga sheptieng, ba lada nga pyni ia ka jingieit jong nga ia phi ngan ym lah ban poi sha ka thong ka jing jop ba ka jingangnud I Mei kan urlong." Ki ummat ba shu tlor hi ki tuid lyngngiar lyngba ki ngap u Paul katba u dang sngap ia ki jingiathuh ka Suwida ba pynlung ia u dohnud bad mynsiem jong u ba um lah syndet syndet ban ong jam "Map Suwida, map, nga la pynsngewsih ia phi, naduh mynta, ngim donkam shuh ban ia kynduh katba ngim pat lah pyndep ia ka jingpule Doctor (MBBS) jongngi".

U nongrah bam rah sha ka Hotel ba don hajan ka cabin ba ki don u da kyndit haba u iohsngew ia ka jingpyrta "Map" u dang pyrkhat ba ma ki ki la leh bakla ia u, Phewse! Ha ba u la kylli, jia aiu Ma. Ki la ong "Em ym don ei ei ba ngi shu khot ia phi ban tip, katno ka Bill baroh". "Ka Bill aiu Ma ha ba phim pat order ei ei ba ngan wan rah jingbam da ei?" La phai ktien u bearer. "Oh! Kumta! Wat sngew ei ei, ba ngi kyrkieh te ngin leit noh, wat sngew ei ei heh kane ia me sanphew tyngka ba ngi ai burom sngewbha". Te, u bearer ruh ha ka jaka ba un dom u la shu ong "Khublei shibun".

PYRDA – 11

Naduh ba ka Suwida ka wan ia kynduh bad uPaul ka la sngewhun ka mynsiem. Kumjuh u Paul ruh u la pyngngad ka khlieh bad baroh ar ki la pynleit jingmut sa tang sha ka jing pule bad baroh ar ki la leh bha ha ka phainal eksamin jongki.

Ka por ka mareh sted, ym slem shuh hadien katto katne sngi ba ki la dep eksamin, u Paul u la phone sha ka Suwida ba u kwah tip lano kan leit shnong khnang ba ma u ruh un dup tip ban pynkhreh ban ioh ia leit phai lang da ka juh ka liengsuin bad ruh ba un pynbook tiket lypa na ka bynta jongki.

Ka sngi ka la poi ba kin leit noh. Baroh ar ki la don ha kad liengsuin. Ki la ap ia ka por ba ka plieñ kan mih noh. Te, katba ki dang iai ap kumne, ka Suwida ka la ong ia u Paul ba ka tang shu poi ha ¿ng kan iathuh noh ia I Mei ba nga la ialang samla bad phi ba nga la kloi ruh ban iathoh shong kurim noh ha kano kano ka sngi."Tharai lada I Mei jongphi im sngewbha ia nga namar ba ngim dei na ka juh ka niam te ngin leh kumno?" la twad jingmut u Paul. "Ngam tharai ba in kyntait. Tangba, lada ka long da kumwei pat te...." Hangta ki la iohsngew ia ka jingpynbna ba ka flight ka ban mih mynta la cancel noh namar ba sniew ka suin bneng, ba kan don ka cyclone na ka Bay of Bengal. Kumta, kan mih noh lashai mynstep.

Baroh arngut kim nang pyrkhat shuh. Ka Suwida ka la ong "Ngin leh noh kumno Paul. Ka bha ba men pynwad noh da ka Hotel ba ngin sah mict hangta. U Paul u la sngew iahap jingmut ia kata, hynrei kat sha ba u leit wad, ym don kamra kaba kham tat dor. Khatduh ki la rai ban shim noh da ka Hotel ba kham rem dor wat la ka don satang ka single bed.

Ki tang shu rung shapoh kamra, ka Suwida ka la ong ba u Paul un thiah halor palong, ma ka pat kan thiah ha madan. Hynrei, u Paul u la ong ba un thiah ma u ha madan.

U Paul u tang shu klum nep u iohthiah noh, hynrei ka Suwida kam lah iohthiah, ka pyrkhat ia kane katai, ka pyrkhat ba ka dei hi shisha ba u Paul u ieit shisha ia ka, hynrei ka i lyngngoh pat ba haba ki don tang arngut balei um nud ban tba ia ka kti jong ka, ha ba katne katne u la pynlut na ka bynta jong ka ka la peit sieh ki khmat ba u ioh thiah suk lyngngai um I don jingpyrwa ei ei hangta, ka wan ka jing ilung mynsiem jong ka ia u ba khlem lap ba sngewthuh ka shu wan ka jingshoh tlot ka met ka phad jong ka, jingktha ka khlieh bad shadem ba kyndch ruma kynsan. Kyndit kynsan shu mih ka jingpyrta na ka "Paul rap! Paul rap!" ba la pynkyndit ia u na sha ryngngai ban khie ban peit bad lap ba ka Suwida ba kam tip briew shuh, ki pulse jong ka la tlot. U la khem ia ki kti ki kjat jong ka da kaba pynkhih ia ka shane shatai bad shiphang ka la ong "Ai um".

Baroh shimiet u Paul u khlem thiah shuh, u shong ha syndah jong ka, u tieng ioh jia ei ei kaba sngewsih ia ka. Hynrei, ha ka por ba u kynrong ia ka khlieh jong ka ban sei ia ka syngkhlieh ka la kyndit bad kren, "Paul jia aiu! Jia aiu Paul?" u la shu kyrngeh la ka khlieh ha ka jaka ba un kylli, jia aiu ba ka lynniar jyndat naba thiah, ka la kren pynban da kumta ia u."Jia aiu, ba phi lynniar ia ka kyrteng jongnga ba la pynkyndit ianga da jingtieng?" U la kum kren khor ia ka. "Ia kata te, ngam kynmaw ei ei. Ngam lei lei te. Lehse! Ba nga ruma, ba ngam lah buhrieh shuh shaduh jingphohsniew ba ngi kdup ieit ialade arngut. Paul! Nga ieit ia phi.... Ngan iaid lynti kat shaba poi ba phi ialam". Ka la syrdoh ia u saipan ka jingieit.

PYRDA – 12

Ka Suwida ka la poi ing. Ka kmie ka la kmen ban iohi ba ka khun jong ka ka la pyndep ia ka jingkwah jong ka. "Khun, nga la hun ba phi la pynurlong ia ka jingangnud jongnga; hynrei, tang kane ba naduh ba phi don ha ing, phim I don por shuh ban ia shongkai ban iathuhkhana shaphang ka jingpule jongphi ne shaphang kiei kiei ki kam ba phi dang donkam ban leh. Nga iohi ba phi la khampher na ki por mynshwa. Balei, khun ba ha ka jaka ba phin shong hajan bad nga, phi leit shong pynban sha kper bad ka kren phone artat lynter".

"Mei! Phi la sngewthuh hi ba ynda nga la ioh kam kum ka Doctor, ngan nang bun kam shuh shuh ba wat ban don ha ing ruh ngan nym kham ioh por shuh".

"Kata sieh khun, nga kwah ia phi ba shwa ba phin leit trei kum ka Doctor, nga kwah ba phin don noh u briew la jong u ban long u lok jongphi. U ban don ryngkat bad phi synia bad sngi bad u ta u long uba nga ithuh bad shaniah bha, u ba don burom don akor, u ba dei kajuh ka niam. Nga te, la imon bha ia u ban iateh ktien noh bad phi" La ong I Mei jong ka.

"Mei! Mei!" la phai ktien dom ka Suwida. "Mei, kata phi la bakla Mei ban ong kumta. Ngam sngewiahap jingmut ei ei. Kumno ngan ia poi kha bad u briew u ba ngam ithuh?

Kumno ngan ia shong ia sah bad u briew u ba ithuh tang maphi. Kane, kam dei shuh ka juk rim, ba ngan shu kohnguh matlah katba phi ong. Ngan iathuh shai ia phi Mei, nga la don u briew u ba nga ieit hi dalade, ithuh hi dalade, uba don burom don akor, uba la pass Doctor kum ma nga hi. Nga la dep rai kut ban ia shong ia sah bad u bad ngi la pyrkhat ruh ba ngin ialam ia phi ban shong ban sah ryngkat sha sor". Ka la mut ban ieng ban mih shabar hynrei,ka la iohi ba I Mei jong ka I la thiah lyngkdar ha madan ba shu bat kti ha shadem khlem tip briew shuh. Ka la pyrta briew bad ki la rah ia ka sha jingthiah. Nangta ki la leit khot Doctor. U Doctor u la ong

ba ka ioh jingpang klong snam, ym dei ban pynsngewsih ia ka. Hangta, ka Suwida ka iam pangnud ,marwei. Iano kan pynhun ia I Mei ne ialade. Ka la rai ba lada ka long kumno kumno ruh ka dei ban pynhun ia la I mei. Ka la phla ia kane ha ki tyndong shkor I mei jong ka. I mei ruh kumba ioh bor na kata ka jingkhlei kular jong I khun, ka la kyndit briew bad kdup ia ka. Hynrei, ha ka por ba I mei I dang kdup ia ka Suwida la wan ka phone na u Paul ba iathuh ba baroh arngut ki dei ban leit sha ki college jong ki ban pynbiang ia ki kot ki sla ba donkam na ka College la jong. Ka la iathuh ia kane ha I mei jong ka ba ka la ioh phone na College ba kan leit shim ia ki Marksheet, Certificate bad kiwei na ka bynta ka jingdonkam jong ka ha ka jingiadei bad ka kam Doctor. I Mei jong ka I la ong ba, ia ka ba phi dei ban pyndep- pyndep kloi wat buh teng.

PYRDA – 13

U Paul u la don lypa ha station. U tang shu iohi ia ka Suwida u la mareh bad kdup ia ka. U la iathuh ba u la dep thied ticket plane na ka bynta jong ki ba kin leit shwa sha Delhi nangta kin leit lang sha Kolcutta. Ka Suwida ka khlem kyntait ia ka jingthied tiket jong u; pynban ka la ong ba ka la dep iathuh ia I mei jong ka shaphang ka jingialong jongki kawei da kaba jaw ummat artad bad ong "Ngan leh kumno...."

"Ym lei lei", u la pyntngen ia ka. U la ong ba ynda ki la lah pyndep kam kin sa ialeit lang ryngkat ban pynsngewthuh ia I mei jong ka khnang ba in nym sngewthuh bakla shaphang ka-jingia ieit jongki bad ia kaei ba ki la rai ban ia lam de ia ka,·la ki shong ki sah hangno hangno ynda la thikna ka jaka treikam jong ki. "Hynrei!" ka la bynñiaw. "Hynrei te, ngin shong ngin sah kein lem bad I mei jongphi. Ne! kumno?nga hi te, ngam lah shuh ban shong jngai na phi. Ngi la ia long kawei ka shyieng krung jongnga, ka kurim nylla ba nga la theh lut ka jingieit ha phi tang bad phi". U la pynskhem la ka juban lak; katba ka Suwida kam pei kren shuh. Ka la pait u dohnud. Kam tip shuh kumno kan leh. Ka khñi iam marwei" Balei sha ka jia ia nga kumne.

PYRDA -14

Shwa ban kut ka Internship Training, ka Suwida ka la sngewthuh ba ka la punkhun ka la iathuh ia u Paul shaphang kane bad u la ong ia ka ba kane ka long ka sakhi ba ka ioh wanrah sha I mei jong ka ne ka jingialong jong ki kawei, katba ma ka pat ka don hapdeng ki arphew ne lai jingmut.

U Paul u la lah pyndep shwa ia ka training bad u la ioh Registration, hynrei, u la hap sah hi sa shi taiew ha Delhi ba u hap ap ia ka Suwida ba kam pat ioh Registration. Kumta, ka tang shu ioh, u la phone noh sha I mei jong u ba un wan sha shnong lem bad I paralok ba u la ia pule bad long

Doctor lang. hynrei, ynda la poi kata ka sngi ba la pyntip sha I mei jong u ba un wan, u la leit on pynban beit beit ia ka Suwida sha shnong jong ka bad sah armiet hangta.

Ki Kmie ki Kpa u Paul kim nang trei nang ktah shuh ba kim tip shaei u Paul u don haba u la pyntip ba un wan noh sha shnong hynrei u khlem poi kumba u la ong. Ki la khot ia u Driver bad kylli na u ba u tip ei ei shaphang jong u. Hangta, u Driver u la ong ba u la klet ban iathuh ia ki ba u Paul u la leit sha shnong iwei I samla ba la ia wan lang bad u bad un sah armiet ha ing jong i. la wan mih sa ka nongtrei ka la ong de, h,oid, ia ka ruh u la ong kumta bad u da iathuh ba kata ka briew ka dei ka lok jong u. "Ni! Kaba da bha briew palat," ka la kynthoh ia baroh de.

"Shisha" I mei u Paul I la pynthikna na ki. "Ngim thok te" Ka la ong, "Ki la wan hangne ha iing hi. U la kylli

shaphang jongphi de hynrei, ba phim don te u la ong ia nga ban iathuh iaphi ba un leit on ia kata ka briew bad ba un sah armiet ha ing jong i. Phewse! la san sngi mynta u khlem wan phai pat. Tip, jia aiu mo!"

"U Paul, u khun thep mynsiem jong ngi. Ngim tharai ba un shlan da wad briew khlem ka jingtip jong ngi. U long uba tipbriew tipblei, uba tip ¿ng tip Kmie tip Kpa. Hynrei, ba un long kumta, te ngim lah ngeit. Tangba, yn leh kumno haba phone sha u ruh, jak jak tang riew ruh khlem riew ka phone jong u." Ka la pisa lynga mynsiem.

PYRDA -15

Te, haba ka Suwida bad u Paul ki la poi ha ¿ng jong ka, ka la khot ia I mei bad ia I Mama jong ka ba kan pynithuh ia u Paul ha ki. I mei jong ka I tang shu rung sha kamra pdeng ba ki shong ka la i lyngngoh ia u ta u briew u ba ia wan lang bad ka ka la khot ia ka Suwida sha kawei pat ka kamra bad ka la kylli na ka shaphang uta u briew ba wan lang bad ka. Ka Suwida khlem sngew eh ei ei, ka la ong da kaba bat de ia ka kti I mei. "Mei, une dei u Paul, uta u briew uba ngam lah ban ia shong jngai da lei lei ruh. Nga la punkhun na u. U la long u Doctor kum nga. U long uba jemnud, ba bha, ba palei mynsiem, jingmut jingpyrkhat." "Ha!"la kren jynduh I mei jongka bad hangta hangta hi ka sngew kumba dung u nam sarang ha u dohnud jong ka bad khram ka la hap nalor jingshong khlem kyndit briew shuh. Ka Suwida ka la lynniar kliang! bad kliang. Ka la pyrta ia u Paul ba un khot ia ki para jan ing jan sem hangta. U Mama jong ka ruh u la poi. Ki paidbah nangne nangtai kumjuh ki la wan, hynrei, ki shu kyrngah ka khlieh da kaba jaw ummat de ban lap ba I mei jong ka im don shuh. I la khlad noh. Ka Suwida ka la iam rangbah katba u Paul u shu bat kti ha shadem. U Mama jong ka, u la kyndit ban ong "Jia aiu Suwida ba I mei jong phi I shu khlad jyndat kynsan kumne." "Ma! Ma! Nga shu pynithuh ha i ba une u briew u long u lok jongnga. Hangta! hangta! I la hap nalor jingshong bad khlem phai tien shi kyntien ruh, i la khlad noh. don ei ei ma ba nga bakla da kaba kren hok

kumta? Map! Ma, lada nga la leh pop, lada nga la bakla. Nga panmap na I Mei na U Blei lada nga la kam hukum." Ka la kren pait dohnud.

"Sngap noh sngap. Nga la pynsngewthuh. Ngin pyndep shuwa ia ka niam thang jong I lashai hi noh." U la pyntngen ia I.

PYRDA- 16

Hadien arsngi ba la lah pynkhuid ia ka metiap I mei ka Suwida u Mama jongka u la khot ia ka bad ia u lok jongka sha kawei ka kamra ban tohkit bniah shaphang ka jing iadei jong ki. U la kylli, uba nangno une u lok jongphi, ka shu ong u ba na sor. Te, haba u la kylli pat ia u lok jong ka, kaei ka kyrteng I mei I pa jong u, u la ong ba, ia u kpa te u tip hi tangba ia I mei pat um tip ia ka kur bad kyrteng trai jong i. U la sei napoh pla ia ka dur I mei I pa jong u bad pyn i ia u Mama. U Ma u tang shu iohi ia ka dur jong ki, u la shu sngap kynsan jak khlem kynthoh ei ei. U shu ong ia ki, "Pyrsa! Wat nym sngew ei ei phi lah pyndep ia kaei ba I mei jongphi I la kwah. Ngam kwah ba phin tip ia kaei kaba phim tip ei ei, hynrei naduh mynta, khie leit noh bad u lok jongphi.

Kiei kiei ki jingdon jingem ha kane ka ¿ng, rah noh bad phi. Phi la duh noh ia I mei jong phi, ia ngi ruh phim donkam shuh. Yn leh kumno, haba ka sla bhah jong phi ka la pynkam ba phin long kumne. Te, lada phi kwah ban tip

ia ka jingshisha shaphang kane, sa kylli, sa tohkit pat na I mei une u lok jongphi." Kumta, hi u la mih na ¿ng bad leit noh bak, tip sha ei pat ka Suwida ka lynniar pait dohnud bad pyrta "Ma! ma! Balei! Balei, shaei phin ieh noh ıa nga jyndat. Ngam suk ngam hun, Ap! Ap! Ngan leit lang bad phi ba ngan im ryngkat iap ryngkat. Ma ma!" Ka iam lympat ialade. U Paul u la kdup ia ka bad u la ong, "Suwida! Lada phi ieit shisha ianga, ale, ieng nangto. Ngan ri ngan da ngan kner ia phi shaduh ba kut. Phi la duh ia I mei. ia ka ¿ng ka sem, ka long ka lynti jongphi jongnga ba ngi dei ban iaid lynti tang shipor ym lynter sah. Keiñ noh wat iam shuh. Ngi dei ban hun ban suk ia aı ia ngi ki briew. Phi la long Doctor, phi dei ban sngewthuh ban tip em ha ba armet ka kmie kam dei ban long kaba sngewsih namar, ba i khun im long iba shait ba khiah. Ka ktah te ia i. Ale ngin leit noh. Tharai, I mei I pa jongnga kin pdiang sngewbha ia phi. Kin ri kin sumar ia phi kum ia i khun lajong.

PYRDA – 17

Ki tang shu poi ha ¿ng, u Paul u bat ia ka kti ka Suwida bad ong, "Kane, ka dei ka ¿ng kaba nga bad maphi ngin shong neh. Phin shim phin sngew ba kan long kum ka hok kyntı jongphi hi. Klet noh ia kaba la dep, naba kaba la leit noh kan nym wanphaı shuh." U la syrpai syrpud ia ka dohnud ba jhia ba pang jong ka. Hangta, I mei I pa jong u ruh ki la iohi ia ki bad khot ba kin rung shapoh ¿ng. Ki la khot ia ka nongtrei ba kan pynkhreh sha

ba kin ia dih lang. ka phai sha ki "Are! i thait bha baroh arngut. Ka jngai mo kata ka shnong jong phi?". "H,oid!" ka la ong. Te, ki tang shu dep ia dih sha, u Paul u la ong ia I mei I pa jong u namar ba ki la thait, te, kin sa iathuh lashai ia kaei kaba la jia shaphang I mei ka Suwida. Ynda ki la rung shapoh kamra thiah, ka Suwida ka shu iam pangnud hi khu shi khu da kaba kynnoh artat ia la ka nusip jot. Ka la ong, balei sha ba tang, namar, ba nga iashong kurim bad phi ki bym dei na ka juh ka niam, te, nga ngop noh ha kane ka lanot mo, ba ngan duh noh ia I mei ba ieit jongnga, ba u Ma un beh ¿ng noh ianga!. " Suwida! Kein noh wat sngewsih shuh ia kaba la jia baroh, phi dei ban pdiang- kane ka dei ka mon u Blei, lada ngi pyrkhat bha ia ki jingjia naduh ba ngi mut ban leitphai noh sha ¿ng baroh kiba ngim poi pyrkhat ei ei. Hun kumba ka nusip ka thoh ia phi ia nga".

Ha ka step babud, u Paul, ka Suwida bad I mei I pa jong u ki la ia shongkai ha kajuh ka karma. U Paul u la iathuh ha ki ia kaba la jia naduh ba ki la poi ha shnong ka Suwida kumno I mei jong ka I la khlad kynsan na pyrthei, kumno u kñi jong ka u la beh noh ia ka na ¿ng ba kam bit shuh da lei lei ban wan phai, kaba la ieh ia ngi ha jing lyngngoh haba u la ong lei, ba ia ka daw ba u la beh ia I ba tip bha dei maphi I mei jongnga. U John, u Kpa u Paul ba don hangta, u la tem ktien, "Kata baroh ba u kñi I lok jongphi u shu kwah pharep khama – kha ia I mei jongphi. Kumno in tip ia ka longing kiwei kaba na mihngi sha sepngi"

"H,oid!" la phai tien I mei u Paul, "Ka pyrthei mynta te tang ia ka ioh ei hi – biang tang ialade ia kiwei kam pyrkhat – um sngewpop shuh ban knieh ia ka hok jong phi, namar, I mei jongphi im don shuh. Wat bynniaw wat khuslai, naduh mynta, phi la long ka jong ngi ba dei ban sngewruh, ba kane baroh ka dei ka jongphi".

PYRDA -18

Ka Suwida ka la kham juh bad sngew ieit ia ki kmie i kpa u Paul kum I mei I pa lajong. Te, shuwa ban kha ia I khun ka la rung noh sha ka niam jong u, hynrei, kam kwah ban pynkylla ia ka kyrteng jong ka da kawei. Ki la rung kam ruh kum ki Doctor ha kajuh ka Hospital. Hynrei, tang katto katne sngi ba ka la join trei, ka la kha ia u khun shynrang. Da kane, ka¿ng u John bad Meris, ka la shongshit namar la slem ki por ym ju don khunlung shuh ba pynshit pynsyaid ia ka ¿ng ka sem.

Kumta ki por ki sngi ki nang iaid, u khun jong ka Suwida u la dap san snem, hynrei, kam punkhun shuh ka la phah sumar kylleng kylleng tangba kam trei kam ei ei ruh. Pynban, une u khun jongka u la dap shiphew snem ka rta, I kiaw jong ka I la kem pang kynsan. La leit rah ia I sha Hospital, hynrei tang shu poi ha Hospital I la khlad noh khlem pat ioh jingsumar ei ei. Naduh kane, ka sngi hi u John um don shuh ka jingsuk jinghun mynsiem na ka jingkynjah bad jingtmang ka jingim ba u la duh noh ia ka shyieng krung

ba kynsai tam jong u. Ki jingjia ba sngewsih ki la wan kyrsoi kawei hadien kawei. U khun ka Suwida ruh katba nangmih ki sngi, u la ioh ka jingpang tlot pang swai aiu re. Bad, haba la dap shiphew snem ka lyngkhuh sngi iap I kiaw jong ka une u khun ruh u la khlad noh na pyrthei.

U kpa u Paul, um banse ban shongthait khlem dei por na ka kam ophis ba u trei, namar, u la ioh ka jingpang khrew bad jingpang mat ba phylla kaba la kthah jur ia ka iaid ka ieng jong u. Ha kawei ka sngi u la khot ia u Paul bad ia ka Suwida u la ong, map ia nga khun nga la leh pop ia phi. Baroh arngut ki la ong "Em! Balei phi kren kumta, Pa? ngim lah shuh ban siew kylliang da lei lei ruh ia ka jingleh bha bad jingieit jongphi ia ngi. Ngin leit ialam ia phi Pa sha kawei ka Hospital ba la don lut ki Doctor Rangbah batbit tam ban ai ka jingsumar ba phin shait phin khlain kum mynshuwa". "Em! Em! Kam myntoi shuh khun. Nga shu kwah ban iathuh ia phi baroh arngut ia kaba phim tip ia ka jingshisha". U la ong.

"Paul, khun ba thep mynsiem I mei I pa jongphi. Phi long uba tipsngi, uba ngeit sneng, hynrei ba ka lanot ka lynshop ia ka ing ka sem kumne, namar, ba phim shem iathuh shwa ia ngi ki kmie ki kpa shwa ba phin ia poi kha bad ka Suwida. Ban da phi la iathuh naduh basdang ngin jin da lah ban khang ia phi ba phim bit ban ia shongkha bad ka. Phi iathuh iangi ynda u blang u la dkut ryndang, te, kan myntoi aiu ba ngin iathuh hok iaphi. Kane kawei ka dei ka jingkam hukum jongphi. Kawei pat, ka long ka pop na ka liang jongnga, ba ha ka por ba I mei jongphi I wan

sha ka niam jongnga, nga la pynkylla ia ka kyrteng tynrai bad ia ka kur jongka sha ka kur jongnga".

"Haba, kumta, ka Suwida bad nga,ngi ia long na kajuh ka kur sieh Pa!" la kren dum u Paul

"H,oid! Khun. I mei jongphi I dei na ka juh ka shnong bad kur jong ka Suwida". La bynniaw u John

"Pa! Pa!" la kren tyngeh u Paul katba ka Suwida ka tapmoh ialade bad iam pangnud. "Nga khlem leh bakla. Nga la jied ia ka Suwida ba kan long ka lok jongnga, kam long ka pop jongngi. Ka long ka pop jongphi hi Pa, ba phi kwah ban pynkylla ia ka riti ka Dustur tynrai jongngi ki Khasi Pnar.

Haba ka Suwida ka ioh sngew lut ia ki jingphla jong u Kthaw jong ka, ka ia dem khrup ha khyndew bad pan map na u Trai Nongbuh Nongthaw ba ka la leh ia kaei kaba kam tip, ka la aiti ha ka mon jong u Kynrad la u dang lah ne em ban map ia ki baroh arngut. Ka la ieng na jingshong ban panmap de na u Kthaw jong ka, hynrei, ka iohi ba u Paul u la dem ha shadem u Kpa jong u bad ka khñi iam. Ka la shim ban ksoh ia ka kti kamon u Kthaw, hynrei ka la dait thah tasam.. Hangta ka sngewthuh ba um don shuh, u Moina u la her na pyrthei. Ka la ong ia u Paul, "Ngin leh aiu pat!" u la kren tang shi kyntien, "Ngim donkam shuh ban dang don hangne ha ka Bri u Hynniewtrep"